

DİSİPLİNLERARASI ARAŞTIRMALAR İLE TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ

Editör

Doç. Dr. Arslan BAYRAM

DİSİPLİNLERARASI ARAŞTIRMALAR İLE TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ

Editör

Doç. Dr. Arslan BAYRAM

Yazarlar:

Abdullah ADIGÜZEL - Ayşe MENTİŞ TAŞ - Erdoğan KAYA - Arzu ARIKAN
Hafize ER TÜRKÜRESİN - Muhammet ÖZDEMİR - Mustafa HAMALOSMANOĞLU
Ümran Betül CEBESÖY - Şule KÖSEM - Turan GÜLÇİÇEK- Yüksel Büşra YÜKSEL AYKANAT
Numan BADEMLİ - Abdurrahman TÜRKER - Cemal TATLI - Özlem USLU
Zübeyde TECİMER ALTINEL - Damla ARIKOĞLU - Rümeyza Belkıs ERKOYUNCU
Semanur SANCILI - Betül YILDIZ - Pınar ÇİLEK - Sueda MERMER - Bilal YILDIRIM
E. Seda KOÇ - Mehmet Uğur KUTLUER

E-ISBN: 978-625-5711-21-2

DOI: 10.54637/vizetek.9786255711212

Copyright © Vizetek

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Vizetek Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine aittir. Vizetek Yayıncılık'ın izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, elektronik, mekanik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap elektronik ortamda yayımlanmaktadır.

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazar(lar)ına aittir.

Yayın Tasarımcısı / Koordinatörü: Seda AYGÜN

Kapak Tasarımı: Vizetek Dizgi

Dizgi & Mizanpaj: Zeynep ERTUĞRUL

Yayın Tarihi: Ekim, 2025

Materyal Türü: Elektronik Kitap (Çevrim içi / Web tabanlı)

Elektronik Yayın Formatı: PDF

Elektronik Yayın Tipi: Adobe Ebook Reader

 **Vizetek**
Yayıncılık

Seyranbağları Mah. İncesu Cad. 10/2 Çankaya/ANKARA

Tel.: (0312) 482 00 11

Web: www.vizetek.com.tr

E-mail: vizeteki yayincilik@gmail.com

Yayıncı Sertifika No: 41575

DİSİPLİNLERARASI ARAŞTIRMALAR İLE TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ

Editör

Doç. Dr. Arslan BAYRAM

Yazarlar

Prof. Dr. Abdullah ADIGÜZEL

Prof. Dr. Ayşe MENTİŞ TAŞ

Prof. Dr. Erdoğan KAYA

Doç. Dr. Arzu ARIKAN

Doç. Dr. Hafize ER TÜRKÜRESİN

Doç. Dr. Muhammet ÖZDEMİR

Doç. Dr. Mustafa HAMALOSMANOĞLU

Doç. Dr. Ümran Betül CEBESÖY

Dr. Öğr. Üyesi Şule KÖSEM

Dr. Öğr. Üyesi Turan GÜLÇİÇEK

Dr. Araş. Gör. Yüksel Büşra YÜKSEL AYKANAT

Arş. Gör. Dr. Numan BADEMLİ

Dr. Abdurrahman TÜRKER

Dr. Cemal TATLI

Dr. Özlem USLU

Dr. Zübeyde TECİMER ALTINEL

Arş. Gör. Damla ARIKOĞLU

Arş. Gör. Rümeysa Belkıs ERKOYUNCU

Arş. Gör. Semanur SANCILI

Uzm. Betül YILDIZ

Baş Öğrt. Pınar ÇİLEK

YL Öğr. Sueda MERMER

Bilal YILDIRIM

E. Seda KOÇ

Mehmet Uğur KUTLUER

(Yazarlar ünvan ve alfabetik sıraya göre sıralanmıştır)

Bölümler ve Yazarlar

Editörler: Doç. Dr. Arslan BAYRAM

- 1. Bölüm** **Türkiye Yüzyılı Maarif Modelinin Felsefesi**
Bilal YILDIRIM, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi,
ORCID: 0000-0002-4660-0904
- 2. Bölüm** **Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli: Eğitimde Yeni Bir Vizyon**
Doç. Dr. Ümrhan Betül CEBESÖY, Uşak Üniversitesi Matematik ve
Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, ORCID: 0000-0001-7753-1203
- 3. Bölüm** **21. Yüzyıl Becerileri ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli**
Dr. Cemal TATLI, Muş Alparslan Üniversitesi Eğitim Bilimleri
Bölümü, ORCID: 0000-0002-3261-394X
- 4. Bölüm** **Eğitimde Yerel ve Küresel Perspektif: Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli**
Mehmet Uğur KUTLUER, Necmettin Erbakan Üniversitesi,
ORCID: 0000-0001-9441-1174
Prof. Dr. Ayşe MENTİŞ TAŞ, Necmettin Erbakan Üniversitesi,
ORCID:0000-0002-1175-812X
- 5. Bölüm** **Eğitimde Fırsat Eşitliği ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli**
Dr. Zübeyde TECİMER ALTINEL, ORCID: 0000-0001-7535-1866
Doç. Dr.Mustafa HAMALOSMANOĞLU, Erciyes Üniversitesi,
ORCID: 0000-0002-1126-0268
- 6. Bölüm** **Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde Değerler Eğitimi ve İnsan Yetiştirme**
Arş. Gör. Rümeyza Belkıs ERKOYUNCU
ORCID: 0000-0003-0948-7540
- 7. Bölüm** **Eğitimde İnovasyon: Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin Yenilikçi Uygulamaları**
Dr. Özlem USLU, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Sosyal
Bilimler Enstitüsü, ORCID: 0000-0001-8660-6369

- 8. Bölüm** **Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde Öğretmen Eğitimi ve Rolü**
Prof. Dr. Abdullah ADIGÜZEL, Düzce Üniversitesi, Eğitim Fakültesi,
Eğitim Bilimleri Bölümü, ORCID: 0000-0001-7184-3644
- 9. Bölüm** **Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Işığında İlkokulda Yaşam Becerileri Eğitimi: Kuramsal Çerçeve ve Uygulamalı Entegrasyonlar**
Dr. Abdurrahman TÜRKER
- 10. Bölüm** **Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde Öğrenci Merkezli Eğitim Anlayışı ve Etkileşimli Sınıf Ortamları**
E.Seda KOÇ Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, SHMYO, Çocuk Gelişimi Programı, ORCID: 0000-0003-1656-8808
- 11. Bölüm** **Eğitimde Sürdürülebilirlik: Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin Çevreci Yaklaşımları**
Doç. Dr. Muhammet ÖZDEMİR, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Ereğli Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü, ORCID: 0000-0001-7764-8655
Dr. Öğr. Üyesi Şule KÖSEM, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Ereğli Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü, ORCID: 0000-0003-2331-1007
- 12. Bölüm** **Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde Ailenin Rolü ve Toplum Temelli Eğitim**
Dr. Araş. Gör. Yüksel Büşra YÜKSEL AYKANAT, Erciyes Üniversitesi, ORCID: 0000-0001-5685-242X
Doç. Dr. Arzu ARIKAN, Anadolu Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-4602-8901
- 13. Bölüm** **Dijital Dönüşüm ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli**
Arş. Gör. Semanur SANCILI, Marmara Üniversitesi, ORCID: 0000-0003-4505-5438
Doç. Dr. Arzu ARIKAN, Anadolu Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-4602-8901
- 14. Bölüm** **Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde Okul Öncesi Eğitimin Önemi**
Dr. Öğr. Üyesi Turan GÜLÇİÇEK, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-5987-0401
YL Öğr. Sueda MERMER, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, ORCID: 0009-0001-0411-8810

Bölümler ve Yazarlar

- 15. Bölüm** **Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Çerçevesinde Sosyal Bilgiler Öğretimi**
Doç. Dr. Hafize ER TÜRKÜRESİN, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi/Eğitim Fakültesi ORCID: 0000-0002-2146-0036
Arş. Gör. Damla ARIKOĞLU Kütahya Dumlupınar Üniversitesi/Eğitim Fakültesi ORCID: 0009-0005-6535-3450
- 16. Bölüm** **Türkiye Yüzyılı Maarif Modelinde Stem ve Kodlama Eğitimi**
Dr. Zübeyde TECİMER ALTINEL, ORCID: 0000-0001-7535-1866
Doç. Dr. Mustafa HAMALOSMANOĞLU, Erciyes Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-1126-0268
- 17. Bölüm** **Drake'in Disiplinlerarası Öğretim Deseni Doğrultusunda Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Etkinlik Tasarımı**
Prof. Dr. Erdoğan KAYA, Anadolu Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-3930-7937
Uzm. Betül YILDIZ, Anadolu Üniversitesi, ORCID: 0000-0001-6651-9129
Baş Öğrt. Pınar ÇİLEK, Anadolu Üniversitesi, ORCID: 0009-0007-4224-2066
- 18. Bölüm** **Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli "Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu Fen Bilimleri 5-6. Sınıf Ders Kitapları"nın Etnobilimsel Açıdan İncelenmesi: Kültürel Bilgi Unsurlarının Fen Öğretimindeki Görünümü**
Arş. Gör. Dr. Numan BADEMLİ, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-6255-1073

ÖN SÖZ

Günümüz dünyası, bilgiye erişimin hızlandığı, teknolojinin toplumsal yaşamı kökten değiştirdiği ve küresel zorlukların her zamankinden daha karmaşık hale geldiği bir çağın eşiğinde durmaktadır. Bu hız ve karmaşa, toplumların en temel kurumlarından biri olan eğitim sistemlerini de kaçınılmaz bir dönüşüme zorlamaktadır. Artık eğitimden beklenen, yalnızca bilgi aktarımı değil; bireyleri eleştirel düşünen, etik değerlere sahip, sorun çözebilen ve yaşam boyu öğrenmeye açık yetkin ve erdemli vatandaşlar olarak yetiştirmektir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin yeni yüzyıl hedeflerini somutlaştıran bir vizyonla hazırlanan Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli (TYMM), bu küresel ve yerel gereksinimlere kapsamlı bir yanıt verme çabasının ürünüdür. Model, yalnızca bir müfredat değişikliği değil, aynı zamanda eğitimin felsefi temellerini, yetiştirilmek istenen insan idealini ve pedagojik uygulamalarını yeniden tanımlayan bir paradigma değişimi teklifidir.

Bu kitap/bölüm, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin çok katmanlı yapısını derinlemesine incelemek üzere tasarlanmıştır. Çalışmanın temel amacı, modelin felsefi ve teorik altyapısından başlayarak, sınıf içi uygulamalara kadar uzanan yolculuğunu akademik bir bakış açısıyla analiz etmektir. Kitapta/bölümde, modelin felsefi dayanakları, yetkinlik ve beceri odakları (21. Yüzyıl Becerileri, Yaşam Becerileri), eğitimde fırsat eşitliği, yerel-küresel denge ve sürdürülebilirlik gibi önemli boyutları ayrıntılı olarak ele alınmaktadır. Ayrıca, öğrenci merkezli eğitim, inovasyon ve disiplinlerarası öğretim gibi modern pedagojik yaklaşımların TYMM içindeki konumu incelenmektedir.

Elinizdeki bu çalışma, modelin getirdiği yenilikleri, bu yeniliklerin teorik zeminini ve uygulama potansiyellerini tartışmaya açarak eğitim camiasına, akademisyenlere, öğretmenlere ve ilgili tüm paydaşlara eleştirel bir kaynak sunmayı hedeflemektedir. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin başarısı, kuşkusuz sadece programın kalitesine değil, aynı zamanda felsefesinin doğru anlaşılmasına ve sınıf içi uygulamalara etkili bir şekilde yansıtılmasına bağlı olacaktır.

Umarız bu eser, Türkiye'nin eğitim vizyonuna dair yapıcı tartışmalara katkı sağlar ve geleceğin eğitim sisteminin şekillenmesinde yol gösterici olur.

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1

Türkiye Yüzyılı Maarif Modelinin Felsefesi 1

Bilal YILDIRIM

BÖLÜM 2

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli: Eğitimde Yeni Bir Vizyon 27

Ümran Betül CEBESÖY

BÖLÜM 3

21. Yüzyıl Becerileri ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli 45

Cemal TATLI

BÖLÜM 4

Eğitimde Yerel ve Küresel Perspektif: Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli 60

Mehmet Uğur KUTLUER

Ayşe MENTİŞ TAŞ

BÖLÜM 5

Eğitimde Fırsat Eşitliği ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli 77

Zübeyde TECİMER ALTINEL

Mustafa HAMALOSMANOĞLU

BÖLÜM 6

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde Değerler Eğitimi ve İnsan Yetiştirme 90

Rümeysa Belkıs ERKOYUNCU

BÖLÜM 7

Eğitimde İnovasyon: Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin Yenilikçi Uygulamaları 108

Özlem USLU

BÖLÜM 8

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde Öğretmen Eğitimi ve Rolü 123

Abdullah ADIGÜZEL

BÖLÜM 9

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Işığında İlkokulda Yaşam Becerileri Eğitimi:
Kuramsal Çerçeve ve Uygulamalı Entegrasyonlar 150

Abdurrahman TÜRKER

BÖLÜM 10

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde Öğrenci Merkezli Eğitim Anlayışı ve
Etkileşimli Sınıf Ortamları 169

E.Seda KOÇ

BÖLÜM 11

Eğitimde Sürdürülebilirlik: Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin Çevreci Yaklaşımları 183

*Muhammet ÖZDEMİR
Şule KÖSEM*

BÖLÜM 12

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde Ailenin Rolü ve Toplum Temelli Eğitim 210

*Yüksel Büşra YÜKSEL AYKANAT
Arzu ARIKAN*

BÖLÜM 13

Dijital Dönüşüm ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli 232

*Semanur SANCILI
Arzu ARIKAN*

BÖLÜM 14

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde Okul Öncesi Eğitimin Önemi 256

*Turan GÜLÇİÇEK
Sueda MERMER*

BÖLÜM 15

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Çerçevesinde Sosyal Bilgiler Öğretimi 277

*Hafize ER TÜRKÜRESİN
Damla ARIKOĞLU*

BÖLÜM 16

Türkiye Yüzyılı Maarif Modelinde Stem ve Kodlama Eğitimi 300

*Zübeyde TECİMER ALTINEL
Mustafa HAMALOSMANOĞLU*

BÖLÜM 17

Drake'in Disiplinlerarası Öğretim Deseni Doğrultusunda
Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Etkinlik Tasarımı 317

*Erdoğan KAYA
Betül YILDIZ
Pınar ÇİLEK*

BÖLÜM 18

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli "Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu
Fen Bilimleri 5-6. Sınıf Ders Kitapları"nın Etnobilimsel Açıdan İncelenmesi:
Kültürel Bilgi Unsurlarının Fen Öğretimindeki Görünümü 345

Numan BADEMLİ